

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Őszinte osztrák politikus.

Pécs, 1901. okt. 14.

Lapunk múlt csütörtöki számában e helyen foglalkoztunk azzal az osztrák kiegyezési tervvel, a melyet egy osztrák politikus a Pester Lloyd hasábjain szel- lőztetett s a mely abban csucosodik ki, hogy miután a császárparagrafussal oktroyált mostani kiegyezés nem hajtható keresztül a Reichsrathban, csinálni kell „pro forma” új kiegyezési javaslatot, a mely felszab- ditsa kényszerhelyzetükből az osztrák pár- tokat, amelyek a kiegyezést két kormány alatt elleneztek. A magyar közönséget azzal iparkodott a ravasz osztrák cikkez- ő megnyugtatni, hogy az új kiegyezés lényeg- ileg föntarthatja a régi javaslat intéz- kedéseit s csak a forma kedvéért kellene más javaslatot csinálni.

Beláthatta mindenki, hogy ez az egész terv Magyarország becsapására irá- nyul, mert ismerve az osztrák politikai viszonyokat, kétségtelen, hogy a régi javaslat lényegének föntartása mellett semmiféle új forma nem fogja az osztrák pártokat rábírní annak elfogadására; mert ezek nem a formával, hanem a lényeggel szemben foglaltak állást és határozottan olyan változtatásokat követeltek, a melyek Magyarországot gazdaságilag teljesen ki- szolgáltatták Ausztriának.

Körber tehát, akinek sugalmazása a Pester Lloyd cikkéből tisztán kivehető, ezzel a tervvel csak azt akarja elérni, hogy a magyar kormányt kimozdítsa abból az elfoglalt álláspontból, mely szerint más kiegyezést, mint a mely egyoldalú rendelkezéssel a magyar törvénybe van iktatva, nem hajlandó elfogadni. Ha ez sikerül és a magyar kormány új kiegyezési tárgya- lások utvesztőjébe belemegy, akkor könnyű lesz formai változtatások ürügye alatt ki- kezdeni a lényegét s Magyarországot új meghódításra bírni.

Az az erős és megbízható többség, a melyre Széll Kálmán a magyar parlament- ben támaszkodhatik, képezi a ravasz osz- trák politikusok reményhorgonyát. Ebbe kapaszkodnak, mikor azt hirdetik, hogy Széll Kálmán az új kiegyezésbe az ő többségére támaszkodva az osztrák parla- menti békének biztosítása kedvéért bátran belemehet. Ha aztán egyszer ebbe már

belevitték, akkor bizvást vihetik tovább is, mert ezzel azt az obligót keritenék a nyakába, hogy csakugyan olyan új kiegye- zést fogadjon el, amely azt a féltett osz- trák parlamenti békét tényleg biztosítani is képes.

Hogy pedig erre nem elegendő a most még hangoztatott formális változta- tás a kiegyezésen, arra nézve, ha Magyar- országon egyáltalán még kétségben lehe- tett volna valaki, megnyitotta szemeit mindenkinek a legőszintébb osztrák poli- tikusnak, Lueger dr.-nak legutóbbi nyilat- kozata. Egész nyíltan kijelentette ugyanis Bécs város polgármestere, hogy az új kiegyezési tárgyalások végcélja nem egyéb, mint a magyarok megleckéztetése. Hogy pedig megleckéztetés alatt Lueger nem csupán formai változtatásokat ért, azt fölösleges bizonyíthatunk.

Pedig hát ez Ausztriában nemcsak Lueger ur véleménye felőlünk. Bármennyire nézzenek is farkasszemet egymással az osztrák pártok, abban egy huron pendül valamennyi, hogy Magyarországot kizsák- mányolandó gyarmatnak tekintsék. Béke az osztrák parlamentben tehát oly érte- lembe, hogy a Magyarországgal való gazdasági kiegyezést elfogadják, semmi esetre sem lesz másképp, mintha az a kiegyezés teljesen az ő gyűlölségüknek és határtalan kapzsiságuknak megfelelően lesz átalakítva.

Azt azonban ezuttal hasztalan várják, hogy ilyen kiegyezést Magyarországgal is könnyű lesz elfogadtatni. Széll Kálmánnak ugyan nagy a többsége, de megnövekedett az ellenzék is, mely a közösség alapján kö- tendő kiegyezést elvből ellenzi; maga a kor- mánypárt pedig szintén bőségesen szám- lál olyan tagokat, akik további áldozatok hozatalára a közösség föntartása kedvéért nem hajlandók.

Vagy az történik tehát, hogy az ed- diginél rosszabb új kiegyezést már a ma- gyar kormány utasítja vissza, vagy ha ezt nem tenné és az országgyűlésen ki- sértené meg annak keresztül erőszakolását, itt fordulnának föl fenekestül az állapotok, a minek pedig komolyabb következményei lennének, mint a Reichsrath háborgásának, mert itt nincsen császárparagrafus, a mely- lyel az abszolutizmust leplezni lehetne.

Vármegyei közgyűlés.

Pécs, 1901. október 14.

— Saját tudósítónktól. —

Baranyavármegye ma tartotta őszi évnegy- edes rendes közgyűlését, a vármegye urai- nak nagy érdeklődése mellett. A tárgysorozat- on választások is voltak s ebből folyt ez a nagy érdeklődés. Különben az összesen 164 pontból álló tárgysorozatot igen csekély ér- deklődés mellett tárgyalták le s felszólalások alig történtek.

Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán pont tíz órakor megnyitván a közgyűlést, felolvas- tatott *Széll* Kálmán miniszterelnök leirata a a hadgyakorlatok alkalmából a király legma- gasabb köszönetére vonatkozólag, melyet a közgyűlés hódoló tudomásul vett. Ezután következett

az alispáni jelentés.

Az alispán jelentésében megemlékezett a király-gyakorlatokról, a képviselőválasztások- ról s azután így folytatta:

Átérve a jelentésem szokott keretébe, *gazdasági viszonyainkat* kielégítőnek nem jelezhetem; a termés általában csak közepes, sőt vármegyénk egy részében ezen alul volt, és a múlt negyedévi jelentésemben jelzett várható eredményt nem érte el. A kukorica törése folyamatban van, a termés azonban általában ugyancsak közepesnek mutatkozik. A burgonya-termésből csak a késői fajták fejlődtek jobban, a koraiak szedésének ered- ménye gyenge. A szőlő termését a rossz idő- járás kedvezőtlenül befolyásolta és ha a mennyiség a múlt évihez képest kielégítő is, a minőség a tavalyinak nem felel meg. Be- jelentem e helyütt, hogy a földművelésügyi miniszter úr a szőlőtalaj geológiai megvizsgál-ására szakegyéneket küldött ki.

Nagyobb *elemi csapás* Rácpetre, Deve- cser, Pellérd és Arányos községek részéről jelentetett be, hol is a jég jelentékenyebb károkat okozott.

Folyó vizeink állása az elmúlt évnegyed- ben aggodalomra okot nem adott. A Dráva- szabályozás foganatosítása tárgyában a föld- művelésügyi miniszter kiküldöttei az érdekeltek- keltárgyalást tartottak, melyben a vármegye képviselőjében résztvettem. Tisztelettel be- jelentem e helyütt, hogy Zomborban székelő illetékes folyamterméni hivatalunk vezetőjévé Marton Tivadar főmérnök neveztetett ki.

Közbiztonsági viszonyaink és állapotaink általán véve kielégítő; egyes rendzavarási esetek ugyan előfordultak, de általános moz- galom nem észleltetett; az aratómunkásoknál hatósági beavatkozás szüksége föl nem me- rült. A beérkezett csendőrségi esemény-jelenté- sek különösebb fölemlíteni valót nem tartal- maznak.

Értesítés!!

Nagyszámu igen tisztelt vevőim gyakran hangoztatott kívánságának engedve *Pécsen, Siklósi- országot 44. sz. a.*, a „Mátyás Király” átellenében nagy választéku

BUTOR-raktárt

rendeztem be. — Raktáron tartok állandóan mindennemű, főleg honi gyártmányu *fa, vas és kárpitozott butorokat* a legolcsóbb — nagybani — eredeti gyári áron.

Kiváló tisztelettel

FRIEDMANN KÁROLY.

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

Az egyletek száma 257; ujonnan a mohácsi járásban 1 egylet keletkezett; az egyletek járásonként a következőleg oszlanak meg: a pécsi járásban 16, a baranyavári járásban 46, a siklósi járásban 46, a mohácsi járásban 73, a hegyháti járásban 27, a pécsváradi járásban 30, a szentlőrinci járásban 19.

A közegészség általában kedvező volt. A betegségek közül az emésztő szervek hurutjai és a váltóláz lépett föl leggyakrabban. A fertőző kórok közül a bélhagymáz jelentkezett az egész vármegyében a szokottnál nagyobb számu, de csak szórványos esetekkel. Járványos jelleggel ezen kór csak Baán községben lépett föl, a hol elég súlyos lefolyásu is volt, mert augusztus kezdetétől egész szeptember hó végeig bejelentetett 53 eset közül 7 eset halállal végződött és a hó végén még 22 részben súlyos fekvő beteg maradt nyilvántartás alatt. Ezenkívül még Pellérd községben volt 11 enyhe lefolyásu hagymáz-eset halálozás nélkül, jobbra a gyermekek közt; Kátoly községben pedig 10 eset. Ugy a gyomor-bélbántalmak, mint főleg a hagymáz terjesztésében a szárazság okozta szokatlan alacsony talajvíz állás — minnek következtében a kutak rossz ivóvizet szolgáltatnak — befolyással volt. A baáni járvány előidézésénél e mellett a tej is közreműködött a kórcsírák terjesztése által. A hagymázon kívül a hőkhurut is a szokottnál nagyobb számban lépett föl; legtöbbször mint az első évnegyedben uralgott kanyarónak szövődménye. A trachoma 8 esetben lett bejelentve; 2 Németbóly, 1 Mohács, Karancs, Oroszló, Csúza községekből Sátoristye és Köröscsönye pusztákból; ezek részben a pécsi kórházakban, részben járólagosan a körorvos által kezeltetnek. Veszett állatok általi megmarások 10 esetben lettek bejelentve, kik két eset kivételével a budapesti Pausteur-intézetbe szállítottak.

A tíz év után a belügyminiszter által ismét elrendelt elmebetegek összeírásánál találtak az egész vármegyében 226 elmebeteg köztük 52 alkoholista, ezeken kívül még 189 idiota, vagy cretin. Nemre nézve 226 férfi és 189 nő.

A f. év szept. 16-án a pécsi kórházban kezdődött (cédulás) bábatanfolyamnak csak hat hallgatója van, de a kilátásba helyezett

országos hábaképezdében való jölveteleire többben jelentkeztek.

Az egészségügyi személyzetben következő változások történtek: Villányon dr. Goldman Lipót gyakorló orvos letelepedvén, oklevele ezen közgyűlésen ki fog hirdettetni. Lancsukon Keil Antalné, Dályokon Koch Katalin, Mohácson Kovács Andrásné okl. szülésznek letelepedtek.

Baranyavármegye állategészségügyi állapota a lefolyt évnegyedben viszonyítva az ezt megelőző évnegyedhez, kedvezőtlennek mondható, a mennyiben a heveny-fertőző betegségek nagyobb mértékben léptek föl.

A házipénztárban az évnegyedes zárhatkor a főösszesítés szerint volt:

készpénzben	59.680 k. 18 f.
kötvényekben	1.384.476 k. 62 f.
Összesen	1.444.156 k. 80 f.

A gyámpénztárban az évnegyed végével találtak:

készpénzben	25 044 k. 77 f.
betétkönyvekben és értékpapirokban	1,903.710 k. 87 f.
ékszerekben és drágaságokban	447 k. 48 f.
magánkötvényekben	1,053.458 k. 89 f.
Összesen	2,982.662 k. 01 f.

A községek ügyeiről jelenthetem, hogy a községi adminisztráció javítása érdekében szükséges munkaerőszaporítás különös gondoskodásom tárgyát képezi; a jegyzői munkaerőszaporítás, esetleg a jegyzőségek célszerűbb megoldása érdekében javaslatokra kiküldött bizottság tárgyalásának alapjául szolgáló anyag még mindenünnen nem érkezett be és így érdemleges tárgyalás még megtartható nem volt.

A vármegyei árvaház szeptemberben kezdődött tanévére az elmúlt tanévben kiléptek helyére 7 új árva vétetett fel. Az árvaház vezetése és működése egyébként rendez és kielégítő.

Végül a fegyelmi ügyeket illetőleg jelentem, hogy tisztviselő fegyelmi eljárás alatt nem áll. A községi közegek közül mult jelentésem óta fegyelmi eljárás alá vonattak: a hosszuhetényi bíró és körjegyző. Másodfoku fegyelmi határozat az évnegyedben nem lett hozva. A fegyelmi ügyekben egyébként az el-

járás folyamatban van. Rendbíróság tisztviselő ellen nem alkalmaztatott; községi közegek ellen e címen 8 esetben 41 korona 68 fillér rovatott ki.

Az alispáni jelentéshez Margitai Péter szolt hozzá s kiemelte, hogy a hadgyakorlatok alkalmával a főispán, alispán és járási főszolgabírák nagy érdemeket szerezvén a rend fenntartása körül őket is megilleti az elismerés. Indítványozza tehát, hogy nevezetteknek elismerés és köszönet szavazzassék. A közgyűlés ez indítványt egyhangu helyesléssel kísérvén, az alispáni jelentés tudomásul vétetett.

A választások

következtek ezután. A főispán a kijelölt választmányba elnöknek Sey Lászlót, tagoknak Stajevits Jánost és Benkő Gyulát kérte fel, a közgyűlés pedig beválasztotta Hinka Lászlót, Varga Alajost és Iványos Somát.

A kijelölt választmány a kijelölésekkel végezvén, a választások a következő sorrendben történtek meg:

A Rapun Aladár elhalálozása folytán megüresedett szolgabírói állásra kijelölte a választmány Eötvös Gusztáv arvaszéki első jegyzőt, helyettesített tb. szolgabírót; Nagy Pál V-öd aljegyzőt és Német Károly tb. aljegyzőt. A közgyűlés Eötvös Gusztáv nevét hangoztatván, szavazást senki sem kért s a főispán Eötvös Gusztávot egyhangulag megválasztott szolgabírónak jelentette ki.

Az Orbán Márton végkielégítése folytán megüresedett megyei IV-öd aljegyzői állásra kijelöltettek Nagy Pál, V-öd aljegyző, Német Károly és Luiszer Jenő, tb. aljegyzők. Egyhangulag Nagy Pál választatott meg negyedik aljegyzővé.

Az Eötvös Gusztáv szolgabíróvá történt megválasztása folytán megüresedett arvaszéki első jegyzői állásra kijelöltettek dr. Kroness Jozsef, arvaszéki másod jegyző, Német Károly és Luiszer Jenő, tb. aljegyzők. Kroness József dr. egyhangulag megválasztatott arvaszéki első jegyzővé.

A Nagy Pál negyedik aljegyzővé történt megválasztása folytán megüresedett ötödik aljegyzői állásra kijelöltettek Német Károly és Luiszer Jenő tb. aljegyzők. Egyhangulag Német Károly választatott meg ötödik aljegyzővé.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Huszonnégy óra egy falusi tanító életéből.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: Unátyinszky Leona.

Történt pedig az Urnak 1900-ik esztendejében »X« községben az a nagy szegény, hogy »szoknyás tanító« került falujukba, az én személyemben.

Protestáltak is szegény sváb atyafiak váltig a dolog ellen, mert hát állításuk szerint nem hogy láttak volna, de még nem is hallották, hogy »fehérszép« is tudjon tanító lenni.

Vigaszomra szolgálhat ugyan, hogy nem sokáig tekintett engem az én népen szegényfoltnak a községben.

De azért nem késtek különféle kérelmekkel előállni, — mert vagy megszokták már a tanítót község szolgájának tekinteni, vagy tán akként spekuláltak, hogy a »szoknyás tanító« könnyebben kapacitálható férfi kollegájánál.

Kora reggel elkezdődik a bucsujárás.

A zsi bongás, a folyton erősödő gyermeklárma, az ajtónyitogatás, mely mindjobban és jobban behallatszik hozzám, korántsem zavarna reggeli álmomban, hisz' ugy hozzá szoktam már, hogy akár dajkám altató nótájára sem alhattam valaha különben.

De ne ütődjék meg a nyájas olvasó, hogy én a kora reggeli órákban gyermeklármat emlegetek. — Falun vagyunk s hiába a kis harang csengő szava, mely jelenti az iskolába való gyülekezés idejét, — a gyermekek akkorra már egyszer szinte bele fáradnak a lármaiba.

A szülők otthon alig várják, hogy gyermekeiket eloszthassák hazulról, nehogy zavarják őket munkájokban.

»Eredj már el abba az iskolába és haza ne jöjj délig!« — Ilyféle anyai áldással bocsátja utnak némely szülő gyermekét s mondhatom, a kis lurkók örömmel gyülekeznek oly korán, a kiknek lármaja nem zavarna engem reggeli nyugalmamban, de im' ajtómat nyitani akarják, a kilincs megmozdul, nyikorog, jelezve, hogy valakinek kívülről bejövő szándéka van. Csak miután az ajtó nem enged, azután kezdenek kopogni.

Hm! Ez egy kissé tulságos korán van, gondoltam magamban. De a kopogás ismétlődik, — mind erősebb és erősebb lesz, ugyanarra, hogy majd boszantani kezd, majd pedig kíváncsivá tesz, — vajjon ki lehet az, s mi oka van rá, hogy oly kora reggel oly kitartással zörget a tanító ajtaján.

Rövid idő múlva ajtómat nyitok, magam magamban azzal mentegetve az illető zörgető atyafit, hogy bizonyára korán kell neki munkára menni, s valami fontos jelenteni valója van gyermekét illetőleg.

Ilyféle mentegető gondolatok között nyitom ki az ajtót.

Öreg sváb atyafi áll odakünn, unokáját

az én egyik nebulómat, egy pufókarcu »fiásvabot« tart kézen fogva s jelenti, hogy azért jött, mert a »Hanzi«, azaz a jelenlevő kis unoka, nem szeret a »Szepe« mellett ülni, inkább akarna a »Tóni« mellé kerülni.

Első pillanatban nem tudtam: hangos nevetésre fakadjak-e, vagy boszusan rendre utasítsam az öreget?

Hát ime! azért zörgetett fel engem reggeli álmomból, mert a »Hanzi« másik helyet akarna.

Az öreg még jóformán el sem távozott, midőn egy középkorú asszony jön jelteni, hogy a »Michli« igen rossz, nem akar otthon szótfogadni, legyen szives verjem meg, mert a fiúnak nincs apja s az anyjától meg nem akar félni. Nem kívánja — ugymond — ingyért a fáradságomat, majd visszaszolgálja, ha megölik a »siskát«.

Mosolyogtam az asszony naivságán. — Azt sem tudtam, melyik gyermekről van szó, lévén az én osztályomban legalább is egy tucat »Michli«.

A »mámi« még javában sopánkodik, mikor egy mosolygó arcú fiatal menyecske is megtisztelt látogatásával s arra kér, ha netán az ő »kicsikéje« (?) (hogy melyik az ő kicsikéje, azt persze nem mondja) rossz fát tenne a tűzre, akármiképp megbüntethetem, nem bánja, csak iskola-áristomra ne ítéljem, mert reggel keveset eszik s ha be lenne zárva, igen meg találna éhezni; és aztán, teszi hozzá elpityeredve: »az én gyermekem akkor koplaljon csak, ha majd nem lesz neki kenyérekerecsője«.

A *Kroness* József, dr. árvaszéki első jegyzővé történt megválasztása folytán megüresedett árvaszéki másodjegyzői állásra *Luiszer* Jenő, tb. aljegyző jelöltetett ki s ugyanő egyhangulag árvaszéki másodjegyzővé megválasztatott.

A megválasztottak letevén a hivatalos esküt, ezzel a választási aktus véget ért.

A tisztújító közgyűlés

ez év végén fog a vármegyén megtartatni. A belügyminiszter e tárgyban kelt körrendelete alapján a közgyűlés december huszonharmadikára, karácsony előtti hétfőre tűzte ki a tisztújító közgyűlést, melyre már az 1902. évre jogosított megyebizottsági tagok fognak meghivatni.

Különbféle kevésbé fontos

kormányrendeletek

között a közgyűlés megéljenezte a belügyminiszter ama rendeletét, hogy időközi bíróválasztások alkalmával nem jár fuvardij a kiszálló szolgabíráknak.

Tudomásul vették a belügyminiszter leiratát a tisztviselők fizetésének állami pótljavadalmazása tárgyában s az ekkép felszabadult 2%-os pótdad 18 635 kor. jövedelmét a tisztviselői nyugdíjalap javára utalták át.

A jövőévi költségvetés

minden hozzászólás nélkül fogadtatott el. Az összes szükséglet 309.914 kor. 60 fillérben; a fedezet 307.062 kor. 40 fillérben állapított meg. A mutatózó 2852 kor. 20 fillér hiány fedezésére állami pótljavadalmazást fognak kérni.

Az állandó választmány jelentései gyorsan pörögtek le ezután, minden hozzászólás nélkül.

Elhatározták a felszaporodott munka miatt két *irnoki állásnak*, évi 1000—1000 kor. fizetéssel és 420—420 kor. lakbérrel való rendszeresítését és egy *hivatalszolga* alkalmazását 600 kor. fizetéssel és 100 kor. lakbérrel, állami pótljavadalmazás mellett.

A vármegyei első aljegyző fizetését 2800 kor. évi fizetésre és 700 kor. lakbérre emelték fel s az így előálló 340 kor. szükségletre állami pótljavadalmazást kérnek.

A betegsége folytán állásáról lemondott *Vice* György, volt vármegyei díjnoknak a

nyugdíjalapba befizetett 275 kor. járulékait, visszafizetni rendelte a közgyűlés, *Német* Lipót ama felszólalása után, hogy egyedül a betegségére való tekintetből történik ez s precedenset nem alkothat.

Jellachich Károly dr., dárdai járásorvost 1902. évi január 1-től harminchétfévi szolgálat után 940 kor. évi nyugdíjjal nyugdíjazta a közgyűlés. *Benkő* Gyula szép beszédben méltatta a nyugalmabavonuló érdemeit s a közgyűlés éljenzés között határozta el, hogy dr. *Jellachich* Károlynak működéseért halát és köszönetet szavaz s érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg.

Ezután gyors egymásután tárgyalták le a tárgysorozat többi pontjait az állandó választmány javaslatait hagyván jóvá. Nagyobb s hosszabb vitát provokált

a baranyamegyei árvaház ügye.

Arról volt szó, hogy baranyamegyei árvaházban, hol különféle vallású árvák nyerne elhelyezést, apácák végzik a nevelés feladatát és a vezetését. E tárgyban a felső baranyai ev. ref. egyházmegyei közgyűlés átiratot intézett Baranyamegyéhez, melyben a megyei árvaházban világivá kéri tenni a vezetését.

Morvay Ferenc szólalt fel a közgyűlésen e tárgyban elsőnek s hatásos beszédben fejtegette ki a világi vezetésbehozatalának elrendelését, mert tudomása szerint az apácák más felekezeti lelkészt nem bocsájtanak az árvaházba s onnan ki is, eddig a növendékek csak karhatalommal jöhettek, amennyiben az alispán megyei hajduk kíséretében küldte a növendékeket más felekezeti hittan órára.

Éz ügy már egy kiküldött vizsgálati bizottság kezei közt lévén *Stajevits* János bizottsági tag ama indítványt terjesztette elő, hogy a kiküldött bizottság záros határidőre tegyen jelentést eljárása eredményéről.

Német Lipót és *Benkő* Gyula felszólalásai után a közgyűlés az állandó választmány előterjesztésének elfogadása mellett akként határozott, hogy a kiküldött bizottság az áprilisban közgyűlés előtt megteendő jelentés-tételre szólíttassék fel.

A községi számadások

pontjánál ismét *Morvay* Ferenc szólalt fel, ki előterjesztette, hogy szent lőrincijárás *Nagy Váty* községe már több mint három éve nem

kiknek $\frac{9}{10}$ -ed része ugyanebbe a hibába esik.

De nem akarom a kedves olvasó türelmét kifárasztani, hisz én csak egy tanító életéből — huszonnégy óra rövid vázlatát akarom a közönség elé bocsátani.

Lépünk be az iskolába, — az az én otthonom.

A gyermekek ártatlan, vidám mosolylyal ajkaikon fogadnak, hisz hál' Istennek, szeretnek ők engem, s lelkemnek jól esik derült arcaikat látni.

Igaz, hogy furcsa külsejük van ezeknek a lenhaju kis sváboknak, s a huncut kis magyar gyermekek patkós sarku csizmájokban bizonyára elkisérnék a faluvégéig, akár csak a medve táncoltatót, ha egy ilyen kis klumpás német közibük vetődnek.

De én nem a klumpás svábot nézem bennük, kis ajkaikat nézem én, a melylyel oly igyekezettel, oly keservesen török, de mégis megtanulják a nehéz magyar szót.

Fennen hangoztatom, hogy ha idegen ajku iskolában a gyermekek nem magyarosodnak, annak egyenesen tanítójuk az oka.

Igaz, hogy sok esetben a szülők megnehezítik munkánkat, de ha szép szerivel nem boldogulhatnánk velük, a törvény bennünket védelmez.

Az is igaz, hogy fáradságos munka, hogy mily fáradságos, azt csak az tudja, ki idegen ajku iskolában már maga is tanított.

De jutalomra azért ne nagyon számíts te szegény tanító, mert tán néha oda is protekció kell ???! Ön magadban lelkiismereted-

készített zárszámadást, ez időszak alatt egy pásztorház is készült, melyről sem költségvetés sem zárszámadás nem készült.

Báró *Fejérváry* Imre főispán felszólítására a főszámvevő előterjesztette, hogy néhány község tényleg még eddig nem nyújtotta be múlt évi zárszámadását, s ezek között van *Nagy Váty* is, azonban három éves restaurációról e tekintetben nincs szó. Különben pedig intézkedés történt, hogy ezek a községek záros határidőre betérjesszék zárszámadásaikat.

Morvay Ferenc tudomásul vette a felvilágosítást s kijelentette, hogy felszólalásával — mely melleleg elég jó erős volt — csak „szelid nyomást” akart gyakorolni, mi óriási derűtséget keltett.

Majd ismét több lényegtelenebb pontját a tárgysorozatnak intézte el gyors menetben a közgyűlés, mely a jegyzőkönyv hitelesítésére *Tormay* Károly alispánt, *Darócy* Aladár főispáni titkárt, *Seeh* Károly bizottsági tagot küldte ki, s ezzel délutáni egy óraker véget ért.

A város 1902. évi költségvetése.

Pécs, 1901. okt. 14.

Legutóbbi számunkban megkezdtük a jövőévi városi költségvetés részletes ismertetését a *bevételek* felsorolásával. Most itt adjuk a kiadások ismertetését a következőkben:

A. Rendes szükséglet.

I. Igazgatás.

A. Személyi járandóságok.

1. Tisztviselők és szolgák fizetése.

a) Közigazgatás 86613 kor.

b) Árvaszék 23710 kor.

c) Számvevőség, adószámvitel, behajtási osztály és pénztár 75612 kor.

d) Mérnöki hivatal 20180 kor.

2. Hozzájárulás a nyugdíj alaphoz (l. a külön költségvetést) 40.000 kor.

3. Kegydíjak 4020 kor.

B. Dologi kiadások.

4. Szállásbérek 4175 kor.

5. Hivatali és irodai szükséglet.

a) Tisztviselők iroda átalánya 1100 kor.

b) A házi-nyomda kezelése és anyagok beszerzése 1360 kor.

ben leled föl erkölcsi jutalmadat, amidőn az édes anyanyelven hallod megszólalni kicsi tanítványodat.

Sokszor persze bóhoságot mondanak, de oly kedvesen áll az is nekik.

Még a szívem is nevetett, midőn azt kérdezve egyik kis nebulómtól, egy hat éves kis apróságtól:

— Ki szakította össze a könyvedet?

Mire ő magyarul azt felelte:

— A kicsiny bátyám. — A kicsiny bátyja alatt persze öcscsét értette.

Hát még mikor elszámolták a fejeken lévő testrészeket, a miből csak „egy” van. P. o: egy orr, egy száj, stb. — Az egyik Hanzi aztán mikor egy csinos 1-est pingált a táblára, — s kérdeztem tőle, hogy tudja-e mit irt le, — ő azt felelte bölcs kis potácskával: „egy orromat.”

Még most is mosolygok rajta, midőn e sorokat papírra vetem.

De akkor, — akkor egy kissé elgondolkoztam — tán bennem a hiba, — tán nem értettem meg elég jól a gyermekekkel az 1-es számjegy fogalmát, — különben tán tudta volna, — hogy az orrnak csak a mennyiségét írta le a táblára, — nem pedig magát az orrát is.

Avagy tán merő igyekezetből mondta hozzá az „orrát”, hogy kevéske magyar tudományából minél többet naptényre hozzon, tudván, hogy azáltal dicséretet nyerhet.

(Vége köv.)

A kis menyecske könyei meg le sem hullottak, már ott a negyedik szülő is, hogy az ő gyermeke nincs a büntetéshez szokva, mert az még soha sem volt büntetve, tehát azt ne büntessem ám meg, majd megszolgálja cseresznyeéréskor.

Az ötödik is csakhamar ott terem; annak meg az a baja, hogy gyermekét csak minél többször zárjam be, mert mihelyt haza megy az iskolából, fenekestől felforgatja a házat.

És így megy ez tovább.

Egyik elmegy, — jön a másik, — a harmadik, — ötödik — tizedik.

Az egyik azt akarja, hogy az unokáját előbbre ültessem.

A másiknak az volna a kívánsága, hogy a gyermekét verjem meg, a harmadiké meg, hogy ne verjem meg.

Az egyik a „siskából” ígér osztályrészt, a másik mosolygó piros cseresznyét helyez kilátásba a jövő nyárra.

Ezeknek irjon aztán *Wlassics* ő exelleneciája paragrafust!

Az egyik arra kér, hogy csak sokszor zárjam be a Hanzit, — a másik meg ellenkezőleg, hogy az isten világáért se, akkor igen meg találja éhezni a Szepi.

A kedves olvasó tán elcsodálkozva e sorokon gondolkozik, — vajjon lehetséges e, hogy én ezeket mind nyugodtan végig hallgattam, anélkül, hogy mindjárt az első szavaknál durván el nem utasítottam őket.

Oh nem! Hisz ezek csak egyszerű parasztasszonyok, s miért kívánnék én ezektől többet, mint a tanult uri asszonyságoktól,

- c) Papír-, író- és rajzszerk, irón, pecsétviasz, tinta, másoló-vásznak, fonál, nap-
tárak, bélyegzők beszerzése és javítása 4169 k.
d) Irodai helyiségek világítása 800 kor.
e) Nyomdai munka és könyvkötészet
7700 kor.
f) Posta- és távirida költség 100 kor.
g) Könyvek, hírlapok és hirdetési díjak
1200 kor.
h) Bélyeg költség 100 kor.
i) Anyagok, eszközök beszerzése, buto-
rok vétele és javítása 2800 kor.
j) Napszámok, a hivatali helyiségek vi-
lágítása és zsurolásáért 1171 kor.
k) A város összes szabályrendeleteinek
kinyomatása és házsám jegyzékek beszer-
zése 1500 kor.
6. Uti költségek és napidíjak 1700 kor.
7. Szolgazemélyzet ruházata 2800 kor.
8. Utcák és terek tisztántartása 42.500
korona.
9. Közvilágítás
a) utcák és terek világítása gázzal
31.400 kor.
b) Utcák és terek világítása kőolajjal
4700 kor.
c) Középületek világítása és
d) egyéb költségek 7100 kor.
10. Szemét kihordás a belvárosi há-
zakból 14 000 kor.
I. Összesen : 380.510 kor.

II. Községi vagyon.

A. Gazdaság.

11. Tisztviselők, szolgák, adók :
a) Fizetések 18.890 kor.
b) Szolgák ruha illetménye 630 kor.
c) Állami adók, illeték egyenérték és
bányailleték 10.160 kor.
12. A vágóhid és üzemének fentartása
48800 kor.
13. Épületek fentartása :
a) Cseréptetők gondozása 1300 kor.
b) Kéményseprési munkák 845 kor.
c) Tűzbiztosítás 95 kor.
d) Épületek jókarban tartása 13460 kor.
14. Lovak és bikák vétele, fogatok fen-
tartása 26400 kor.
15. Gazdasági szükséglet és bér a ba-
rátok majorjáért 5700 kor.
16. Amerikai szőlőtelep és a vincellér-
iskola fentartási költségei 12860 kor.

B) Erdészet.

17. Tisztviselők és szolgák :
a) Fizetések 10590 kor.
b) Szolgák ruha-illetménye 880 kor.
18. Faelőállítási és befuvarozási költség,
ugy különféle kiadások :
a) Favágatás 8979 kor.
b) Befuvarozás 15331 kor.
c) Erdészeti járulék 2130 kor.
d) Háziszükséglet és különfelék 26560
korona.
e) Adó és illetékegyenérték 3233 kor.
19. Erdőfelújítás és kopár helyek befási-
tása 4500 kor.

C) Cselekvő tőkék kamatai.

D) Jogok és jövedékek.

20. Utak és hidak fentartása az alsó
batárban 560 kor.
21. Mértékhitelítés :
a) Fizetések és lakberek 3940 kor.
b) Hitelesítési költségek 2600 kor.
22. Hidmérleg fentartása 850 kor.
23. Kövezési és burkolat fentartás
89.656 kor.
24. Kövezetvám és a helypénz szedési
jog, ugy a szikviz adó és ásványvizadó és a
vasuti kövezetvám kezelési költségei 34.000 k.
II. Összesen 342.949 kor.

(Folyt. köv.)

Bosnyák vendégek Budapesten.

Budapest, 1901. október 13.

Vasárnap délelőtt érkeztek meg a fővá-
rosba a bosznia-hercegovinai kereskedői világ
kitűnőségei, a kik egyrészt azért jöttek, hogy
viszonzozzák a magyar kereskedelmi csarnok
tagjainak pünkösdi látogatását és másrészt,
hogy tanulmányozzák a magyar kereskedelmi,
ipari és közgazdasági viszonyokat. A bosnyák
vendégeket lelkesen fogadta ugy a magyar
kereskedelmi világ, mint a székesfőváros kö-
zönsége.

A keleti pályaudvarban a vendégek fo-
gadására megjelentek: *Halmos János*, polgár-
mester, *Szterényi József*, min. tanácsos, *Bal-
lai Lajos* és *Ehrenhöfer Aladár*, min. osztály-
tanácsosok, *Szterényi Sándor*, min. titkár,
Popovits István és *Gyurkovits György* orsz.
képviselek, a Magyar Kereskedelmi Csarnok
képviseletében *Maróthi Fürst László* alelnök,
dr. *Schreyer Jakob* titkár, *Tiller Samu* fő-
konzul, *Klein Berthold*, *Görög István*, szurdai
Weisz Róbert és *Nándor*, *Brachfeld Sándor*,
Zwack Lajos, *Gyömrői Manó*, *Kertész Tódor*,
Wollák Soma, dr. *Schreyer Samu*, *Palolai*
Ödön, a Kereskedelmi Részvénytársaság tiszti-
kara, *Elek Pál* igazgató vezetésével; a keleti
akadémia tanári kara élén dr. *Kunos Ignác*
igazgatóval, a budapesti hitelezői védegyelet
Maróthi Fürst Bertalan alelnök vezetésével, a
kereskedelmi alkalmazottak orsz. egyesülete
élén *Zerkovits Emil* elnökkel, a kereskedelmi
utazók egyesülete *Auer Róbert* elnökkel, a
magyar tudakozó és inkasszó-egyesület *Gutt-
mann Ignác* elnök vezetésével, *Láng* a menet-
jegyiroda főnöke s a magyar kereskedővilág
számos előkelősége.

A vendégek elé a kereskedelmi csarnok
megbízásából *Leipniker István* vezetésével Kis-
Köszegig küldöttség utazott.

A különvonat, mely a vendégeket hozta,
déli 1 óra 15 perckor robogott a pályaud-
varba, hol lelkes éljenzés és zsivírozás fogadta.
A vonaton összesen százhuszonhat vendég
érkezett, köztük *Hörmann Konstantin*, sza-
rajevoi udvari tanácsos, dr. *Szilágyi Oszkár*,
kormányzósági titkár, *Gerő Mór*, a szarajevói
m. kir. kereskedelmi muzeum főnöke, számos
mohamedán bég, nagykereskedő, bankár és
iparos, közte *Kuekalics Ovitaga*, a brckai
milliomos kereskedő. — Igen sokan közülök
bosnyák nemzeti viseletben jöttek, bő nadrág-
ban, rókaprémess hosszú kabátban, fejükön
fezzel vagy turbánnal.

A pályaudvar közönsége nagy érdeklő-
déssel nézte a vendégeket, a kiket *Maróthi*
Fürst László, a kereskedelmi csarnok alelnöke
lelkes beszéddel üdvözölt, kiemelve a látogatás
kereskedelmi és közgazdasági fontosságát. —
Egyben biztosította a vendégeket a székesfő-
város és a magyar kereskedői világ legőszin-
tebb rokonszenvéről. Lelkes éljenzés követte
e beszédet, a melyre *Kraljevic Vászó* szaraje-
vói előkelő nagykereskedő válaszolt, hangsü-
lyozva, hogy a bosznia hercegovinai kereske-
dők a legnagyobb örömmel jöttek Budapestre
és reményét fejezte ki, hogy e látogatásnak
előnyös gazdasági hatása lesz ugy a magyar,
mint a bosnyák kereskedővilágra. A bosnyák
nyelven elmondott beszédet szünni nem akaró
zsivírozás követte.

Ezután Budapest székesfőváros üdvözle-
tét *Halmos János* polgármester adta át s
kölsönös bemutatkozások következtek. A
fogadtatás után, mely igen ünnepélyes és lel-
kes lefolyású volt, a vendégek szállásaikra
vonultak, miközben a közönség zajosan meg-
éljenezte őket. Délután a vendégek megtekin-
tették a várost, elmentek a lóversenyterre és
este az operába. Hétfőn reggel ünnepi fogad-
tatás volt a kereskedelmi csarnok szabadság-
téri palotájában, hol a vendégeket *Haraszi*
Jellinek Henrik elnök a választmány élén
üdvözölte. Délelőtt a székesfőváros a vigadóban
lakomát, este pedig a népszínház diszélőadást
rendez a vendégek tiszteletére.

H i r e k.

Szatyi és a szerző.

Budapest, 1901. október 13.

— Saját tudósítónktól. —

Szatmáry Árpádról, a jó Szatyiról meg-
irták a lapok már, hogy igazi művészlélek volt,
igazi bohém és csupa szív. A legvidámabb
ember, a legkedélyesebb vén fiúk egyike, de
szörnyen érzékeny. Valóban ilyen volt ő. A
melyik társa, vagy újságíró barátja volt — pedig
minden újságíró jó barátja — nagybecsülte
őtet és értéke szerint becsülte művészetét; azt
szörnyen szerette, még az ingét is oda adta
volna érte. De senkise gondolja, hogy talán
öntelt volt, sőt igen szerény, de önértetes; te-
hetségéről sohasem beszélt, de szives örömet
hallgatta, ha művészetét méltányolták.

Annál inkább haragudott a legkisebb
gáncsért, vagy bántó kritikáért.

Egy nagyobb vidéki városban épen új
szerepre készült Szatyi. A darabot helyi szerző
írta, de dicséretet kapott érte egy fővárosi
pályázaton, aztán előadatta otthon a pátri-
ájában. Természetesen izgatott volt, mint min-
den szerző.

Minden próbára elment s minden pró-
bában idegesebb lett. A házi főpróba is elérke-
zett s a szerző izgatottan járt-kelt a kulisz-
szák mögött. A Szatyi nem tetszett neki.
Szólani nem mert a Szatyinak, de folyton ott
motoszkált a fejében, hogy adja tudtára a ki-
fogását.

A premier előtti este aztán megszólítja :

— Szatyikám nagyszerűen játszol, pom-
pás vagy, hanem . . .

— Micsoda hanem? Mi kifogása van az
urnak?

— Édes Szatyikám, ne haragudj, de fel-
kérlek valamire.

— Mi az? Mi az? Csak ki velem!

— Édes Szatyikám, olvasd át még né-
hányszor a szerepet.

— Mit? Tán nem tudom a szerepemet.

— Tudod, tudod Szatyikám, de . . .

— Jól van! — morgott az öreg. —

Hát majd betanulom. Igenis betanulom! Per-
sze, ezek az uracsok azt hiszik, hogy isko-
lászgyerekekkel van dolguk. Jól van hát, majd
magolni fogok!

Azzal mérgesen elment és elővette a
szerepét.

— Megállj csak te pernahajder! — mor-
mogott egész nap. — Hát tanulok, majd tudni
fogom a szerepemet.

Elérkezett a premier estéje. A szerző
is, a közönség is lázban volt.

Új darab. Először megy. A szerzőt min-
denki ismeri. Mindenki sokat várt tőle.

A szerzőben azonban egyszerre csak el-
hült a vér.

Szatyi ugyanis kegyetlen boszút állott
a megszólásért. Ugy mondta el a szerepét,
mint az iskolás gyerek a leckét. Elhadarta.

A darab persze csufosan megbukott. A
szerző kétségbeesetten rohant egy közeli ven-
déglobé — inni és busulni.

Szatyi az előadás után találkozott a szer-
zővel a fehér asztalnál.

— No, tudtam-e a szerepet cimborá?

A szerző felnéz busan, csüggedten.

— Hajh! Szatyi, Szatyi tudtad, tudtad,
de engem tönkre tettél.

— Nó hát máskor ne tanítsd az apádat.
Most pedig ne busulj, hanem igyunk. A te
darabod nem bukott meg, csak baleset érte.
Ird meg az újságoknak, hogy beteg voltam.
Holnap újból előadom.

Ugy is lett.

Az igazi premier csak másnap volt s a
darab nagy sikert aratott. Ugy játszott a Sza-
tyi, hogy a közönség még harmadnap is ne-
vetett.

Mert áldott jó szive volt az öregnek,
csak a játékát nem volt szabad kritizálni.

Napirend 1901. október 15-én.

Naptár: kedd, okt. 15. — Róm. kath.: Teréz.
— Prot.: Teréz. — Görög-kel. (szep. 2.) Ciprián.
— Zsidó: Marcheván. — Nap két 6 óra 4 perckor;
nyugszik 4 óra 54 perckor. — Hold két 8 óra 51
perckor reggel; nyugszik 7 óra 51 perckor délután.
— Hold van a földtávolban 8 óra 3 perckor reggel.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet
jelzése szerint: hűvös idő, semmi, vagy kevés csa-
padék várható.

Színház: »Bolond«, operette.

— **(Magyarország Nagyas-
szonya)** emlékünnepe ülte meg tegnap a
magyarországi katolikus egyház. — Délelőtt
tiz órakor *Magenheim* József, apátplébános a
belvárosi plébániatemplomban fényes segéd-
lettel nagy-misést mondott, mely után a Nagy-
asszonyról ünnepi szent beszédet tartott. A
többi plébánia templomban is megtartották az
emlékünnepe, nagy misével és szent be-
széddel.

— **(Uj plébános.)** *Horváth* Béla,
radikocsi adminisztrátort, kit a radikocsi
plébániára már régebben bemutatott özv.
Majláth Györgyné kegyur, most a plébánosi
képesítés megszerzése után a megyéspüspök
kinevezte a radikocsi javadalom plébáno-
sává. *Horváth* Béla már le is tette a plébá-
nosi esküt a püspök kezébe.

— **(Kirendelés.)** A m. kir. igazság-
ügyminiszter a kaposvári kir. törvényszék te-
rületére vizsgálóbíróul *Gábor* Mátyás kir. tör-
vényszéki bírót rendelte ki.

— **(Uj táviróállomások.)** A ke-
reskedelemügyi m. kir. miniszter a vinkovce-
zupanje-szavaparti helyi érdekű vasutnak Sze-

rém vármegyében fekvő Rokovci-Andrtjasevci
Cerna, Gradiste, Zupanje és Zupanje Szavapart
nevű vasuti táviróállami és magántávira-
tok kezelésére felhatalmazta.

— **(Athelyezés.)** A vallás és köz-
oktatásügyi m. kir. miniszter *Halász* Gézáné
Eisler Teréz munkácsi állami polgári leány-
iskolai rendes tanítónőt, jelelegi minőségben
a szegvárdi államilag segélyezett községi pol-
gári leányiskolához helyezte át.

— **(A hadtestparancsnokság
közönete.)** A cs. és kir. 13 ik hadtest
parancsnoka, az idej hadgyakorlatok folyamán
a megyei közigazgatási hatóságok és közegek
részéről a katonai parancsnokságokkal és csa-
patokkal szemben tanúsított készleges, haté-
kony és áldozatkész támogatásáért, hálás kö-
szönetét fejezte ki átiratban báró *Fejérváry*
Imre főispánnak, azon kérelemmel, hogy az
illető hatóságokat és közegeket erről értesítse.

— **(Lelkészi állások betöltése.)**
A kalaznói ev. ref. gyülekezet *Péter* Ádám,
rasztováci missziói lelkészt választotta meg
legutóbbi közgyűlésén lelkészévé. — A mek-
nyesi ev. egyházközség az elmúlt héten töl-
tötte be lelkészi állomását. — Szótöbbséggel
Haffner Vilmos, magyarbólyi lelkészt választ-
ották meg.

— **(Elgázolta a vonat.)** Megren-
ditő szerencsétlenségről ad hirt almamelléki
tudósítók. — *Kovács* Sándor, almamelléki
lakos felesége, ki betegsége folytán hallóké-
pességét teljesen elveszítette, tegnap délután
nyugodtan ment haza kukoricaföldjéről. Utja
a Szigetvár-kaposvári vasut vágányai mellett

vezetett el. Fogytékossága miatt sohasem
merte a közelebbi utat — a vasutat felhasz-
nálni, most azonban egy hónapos csecsemő-
jéhez sietett haza s hogy néhány lépést meg-
takarítson, a vágányokra ment. Veszére. Alig
haladt néhány lépésnyire, a mikor jött a 9714.
sz. vegyesvonat. A mozdonyvezető távolról
észrevette a lejtős pályán előtte haladó assz-
zonyt, háromszor tütyölt is, a mit azonban
a szerencsétlen asszony nem hallott. A moz-
dony elkapta és izzé-porrá zúzta. Fejét le-
szakította a törzsről és ez beleszorult a fék
közé, a honnan csak egy órai vesződés után
sikerült kivenni. Holtteste, illetve annak ré-
szei még most is ott fekszenek a pályán,
várva a vizsgáló bizottságot, mely hivatva van
kideríteni, mennyiben bűnös a vonat sze-
mélyzete. Mi sem bizonyítja jobban a moz-
donyvezető könnyelműségét, mint az, hogy a
szegény asszony holttestét a vonat több, mint
200 méternyi távolságra magával vonszolta.
Tehát nem is volt szándékában a mozdony-
vezetőnek a vonatot megállítani, a mi nem
lett volna oly nehéz, mert ez a vonat rend-
szerint csak négy kocsiból áll. Felemlítendő
az is, hogy a vonatot kísérő fékezők nincse-
nek mindig helyükön a fék mellett, hanem azt
odahagyva, betérnek a harmadik osztályu ko-
csikba és ott az utasokkal mulatnak és be-
szélgetnek. — (Hyesminek nem egyszer voltam
szemtanuja. Tudósító.) Persze, ha a mozdonyve-
zető figyelmeztető jeleket ad, azt nagyon sokszor
nem is hallják, vagy míg a fékhez érnek,
már rendszerint késő van. Szemtanuk állít-
ják, hogy a jelen esetben is lett volna elég
idő a vonatot feltartóztatni — de ez csak
akkor történt meg, a mikor 5 kis gyermek-
nek, kik közül a legidősebb 10 éves, a leg-
fiatalabb 1 hónapos — már nem volt anyja.
Mi nekik egy ember élete? Semmi! A kö-
zönség is csakhamar napirendre tér fölötte,

vagy és nem fogod eltagadni jövedelmeidet. Így aztán
elveheted Margitot, ha ugyan hozzád megy!

— Hozzám-e? Elhiszem azt! Hanem hát megbo-
csáss Sándor, nem tudom úgy megköszönni, mint ahogy
akarnám, ezt a te nemeskeblűségedet, hanem nézz ide a
szemembe, lásd, hogy jószágod könnyeket sajtól szemeim-
ből. Áldjon meg az Isten édes Sándorom.

— Nó jó! Hát ez is megvan. Holnap csjnálj Blau
Montagot, s beszélj Beremendékkal. Isten veled, még sok
dolgom van.

Sándor elment hazulról és Hegyháthy kamarás jó-
szágigazgatóhoz az öreg Elmozer András kir. tanácsos-
hoz ment.

— Nó édes kis öcsém mi baj? Már régen láttalak!
Mit hoztál.

— Hát nagyságos uram, annak nagy sora van!
Azonban nézze csak ueg ezt a csomagot. Sándor a pusztá
kezében, ujságlappal borítva, hozta magával az egy millió
forint vételárt.

— Szent Isten kitől lopta ezt a pénzt, vagy bizony
találtad!? Te ez az adóhivatal pénze alighanem! Hol ta-
találtad? Ne ne vess Sándor, nagy bajod lehet ám!

— Hát kedves nagyságos uram, ezt sem nem lop-
tam sem nem találtam, ha kerestem is. Ez az összeg az
igaz tulajdonom!

— Ne te ne! Hát már engem vén embert is lehet
a fainak állítani mi? Hát megérdemeltem én ezt tőled
Sándor?

— Hát majd sorjában elmondom.

Sándor aztán szaporán elmondott mindent. Az öreg

azzal a borral, akkor az egész hasznát nekem adta oda!
Azért hát semmi szín alatt el nem fogadom a bort.

— Kérem méltóságodat, hogy e tekintetben nyu-
godt legyen; én a borvételnél és eladásnál kétszáz ezer
forinton felül nyertem, tehát e tekintetből teljesen nyu-
godt lehet méltóságos uram, s bátran elfogadhatja a ki-
kötött bért.

— Kétszáz ezer fo rin-tot? Mondja csak Dombegy-
házy, nem felültetés akar ez lenni?

— Korántsem, hanem én vettem az ó bort még
pedig huszezer hektolitert á huszezer tiz forint hasznat
számítva, ugy bizonyára nem kételkedhetik méltóságod,
hogy nem mese, hogy annyi hasznat értem el első bor-
szállításomnál!

— Fenomenális! Szédülök! Hisz maga egy financ
genie!

— Oh dehogy! csupán felhasználtam a kínálkozó
alkalmat. Felhívtak a szállításra, én pedig megfeleltem
neki. Ez az egész.

Nincs ebben semmi boszorkányság és semmi rend-
kívüli talentum. Én inkább szerencsének nevezném!

— Na már az igaz; most nézze Dombegyházy, hátha
maga még azt a vikontesszet elvette volna, akkor már
maga milliomos lehetne!

— Hm, leszek én ugy is francia pénz nélkül is ha
Isten megsegít!

— Na már az igaz, maga rendkívüli ember! Nó
de nem tartóztatom, megyek a kaszinóba!? Apros-pos
Hát maga miért nem iratkozik már egyszer be a
kaszinóba?

de a szegény gyermekeknek mi fogja pótolni ily tragikus körülmények közt elvesztett édes anyjukat?!

— **(Adományok a népkönyvhárra.)** A jótékony nőegylet népkönyvhárára adományoztak: a Pécsi villamossági részvénytársaság 75 kor., *Spiesz János* kanonok, 40 kor., özv. *Haberényi Gusztávné* 10 kor., *Székrenyessy Ferencné* 5 kor. és *Jávary Edéné*, (Szigetvár) 2 koronát.

— **(Eljegyzések.)** *Szigvárt Béla* városi tisztviselő Pécsen eljegyezte *Dobby Margitot* Nagyfaluról. — *Popper Dávid* eljegyezte *Stampfel Ilonát*, *Stampfel Mór* kaposvári kereskedő leányát.

— **(Megrepedt vízvezetési cső.)** Nagyon gyakori nálunk a vízvezetési cső megrepedése. Minduntalan halljuk, hogy itt meg ott megrepedt a cső. Különösen nagyobb esőzés után, a mikor nagyobb mennyiségű víz gyűl össze a víztartókban és a magán vízvezetéseket mégsem nyitják ki. Természetesen ilyenkor óriási nyomása van a víznek s igyekszik szabadulni a csőből. A cső egyszerűen megreped s így mindjárt talál utat a melyen elfolyhatik. — Ilyen újabb csőrepedés történt tegnap délután a Kis Flórián-utca 11. számú ház előtt. A háztulajdonos, *Wugrencsics Ignác* észrevette, hogy pincéjébe víz szivárog, bár csak igen gyéren, alig volt nedves a pince fala, mégis mindjárt sejtette, hogy a vízvezetési cső megrepedt. *Nyomban el is ment a mérnökségre jelentést tenni.* Azonban tegnap vasárnap volt s akkor, hiszen mindenki tudja, munkaszünet van. A törvény vasárnapon tiltja a munkát. Hát így vélekedett a mérnöki hivatal is. *Ugy tettek ott, mintha a dolgról mitsem tudnának. Nem is ment el senkisé a helyszínre.* Ma reggelre aztán a háztulajdonos

arra ébredt, hogy pincéje tele van vízzel és vastag vizsugarban még egyre ömlött a víz. Most újból jelentették a mérnökségnél, a mikor nagy kegygyel kiküldtek néhány munkást, hogy nézzék meg, mi az ördög baj lehet ottan. Hozzá is fogtak a munkához, a vizet elzárták s aztán keresték a repedést, hogy hol ömlött ki a víz. Hát miért vártak ma reggelig? Azért, hogy több munkájuk legyen? Mennyi kárt csinált a házigazdának az a víz. S mennyi munkát igényel, míg abból a jó nagy terjedelmű pincéből a vizet eltávolítják. De már csak nálunk így megy. Nem azt nézik, hogy a bajt még a csirájában javítsák meg, hanem, hogy jó nagy legyen belőle, hogy annál nagyobb munkát végezhesenek, persze minél nagyobb költséggel.

— **(Bognárok az állatvásárláson.)** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter egy, valamennyi törvényhatósághoz intézett rendeletében megengedte, hogy országos állatvásárokon a szijgyártók és kötelesek cikkein kívül a bognár iparosok készítményei is forgalomba hozassanak.

— **(Halálozás.)** özv. *Mihálovits Jánosné*, szül. *Péter Anna* tegnap délután fél-négy órakor rövid szenvedés és a haldoklók szentségének felvétele után 75 éves korában meghalt. Temetése f. hó 15-én délután négy órakor lesz a siklósi utca 9. számú gyászházból a budaikülvárosi temetőbe. Az engesztelő szent mise 16-án d. e. 9 órakor lesz a belvárosi templomban.

— **(Erdőéri szakvizsgák.)** Ma reggel nyolc órakor vették kezdetüket az erdőéri szakvizsgák, melyeket a megyei közgyűlésre tekintettel a város közgyűlési termében kezdték meg. A vizsga bizottság elnöke *Halász*

Géza kir. erdőfelügyelő, tagjai *Pál Tamás*, kaposvári főerdész és *Lumitzner Béla*, pécsi kir. főerdész. Erdőéri szakvizsgára összesen huszonnyolcan jelentkeztek. A mai nap folyamán a vizsgázók befejezték az írásbeli vizsgálatot s holnap reggel kezdik a szóbelit, mely előreláthatólag a hét végéig fog tartani.

— **(Vörheny Szegzárdon.)** Szegzárdon olyan ijesztő módon terjed a vörheny, hogy a hatóság legközelebb már az elemi iskolákat is kénytelen lesz bezárni. Sajnos, már több halálozás fordult elő és a járvány még egyre terjed. Az ovodákat már a múlt héten bezárták a járvány miatt.

— **(V. H. O. Sz.)** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége október 20-án (vasárnap) d. u. 4 órakor Budapesten a Pannónia-szállodában igazgatósági ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A felvételre jelentkező és kilépő rendes tagok kérvényeinek elintézése. 2. A tagsági díjakkal 6 hónap óta hátralékos rendes tagok törlése. 3. Segélykérések elintézése. 4. Az elnökség előterjesztései. 5. Előterjesztés a Szövetség javára tervezett sorsjáték ügyében. 6. Indítványok. 7. Javaslát a tagok nyugdíjügyének a „Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézeté” vel való megoldása tárgyában.

— **(A pécsi kath. legényegylet)** ifjusága tegnap este saját helyiségében táncal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, szép számú publikum előtt. Színrekerültek ez alkalommal „Inkognitó” és „Fogadás” című egy felvonásos vígjátékok. A közönség igen jól mulatott az előadott darabokon, mert a szereplők mind nagy igyekezettel játszottak. Az előadás után tánc volt, melyhez a zenét Korodi közkedvelt zenekara szolgáltatta.

— Most még nem; ha nagykoru leszek.

— Nagykoru? De mi, igaz, hány éves is maga Dombegyházy?

— A huszadikba megyek. Feleli Sándor egyszerűen.

— Huszadik életévébe! Aztán már huszárhadnagy; egy közbeesült rend tiszti keresztése, meg aztán nem sokára milliomos! Teringettét, ha az én fiam... No de Isten vele Dombegyházy, már látom meg kell tartani azt a jó bort.

— Már most így van, méltóságos uram! Alászolgája!

Képzelem, mondá magában Sándor, mekkora lármát fog ez csapni a kaszinóban. Hanem a fiát elküldte Párisba, azt már megtudtam, hisz úgy is sejtettem. Abban reménykedik, hogy fia azt a halvány francia leányt meghódítja. No, áldásom rájuk!

Azonban nagyobb szerencse most már nem érhetne mint, ha ez a család Dombegyházról elköltözne... Sándor gondolatokban elmerülve, ment a főtérre, s egy bérkocsiba ugorva az ismerős kocsisnak odakiáltá:

— Szöllőbe!

Sándor alig három hete, hogy zabori szőlő prészházát villává változtatta; azzal a megszorítással mégis, a mi az építómesternek sehogy sem tetszett, hogy a régi emeleti szoba változatlanul meghagyassék. Pazar épületnek ígérkezett a nagyméretű építkezés, s a gondosan figyelő Sándor nagyon meglehetően elégedve, mivel egy szót sem szólt! Leopoldné csak azt tudta, hogy valamelyes változtatásokat akar Sándor keresztülvinni, s addig nem is kívánczolt ki, míg a törmelékek el nem távolítottak s a festések meg nem száradtak. Októberre el-

készült a bájos lak, s annak minden szobája a legre- mekebb butorokkal lön ellátva, csupán a régi szoba az megmaradt régi állapotában.

Azon a napon amelyen a zabori kéjlek teljesen elkészült, fejeződtek be Sándor tárgyalásai a részvénytársasággal. Sándor kezeihez tényleg lefizették a kerek egy millió forintot. Ezen a napon illetve délutánon, Sándor magához hivatá Muki bácsit.

— Hivattál Sándor? kérdé a munkás.

— Igen; azt akarom tudni milyen viszonyban vagy Beremend korcsmárossék Margit leányukkal? Ha jól emékszem te szeretted?!

— Szerettem? Szeretem én most is mintha melegebben nézne reám, mint másokra; de hát öreg Beremend a „zöld holló”-ból még egy gyufa szálát sem ad a leányával, azt mondja, hogy teljesen elég, ha jóra való ember a lányt kapja. Annak a legénynek a dolga feleségét, nem a leánynak a férjét eltartani. Hát, szén igaz is, de mióta ezt hallottam, hát takarítottam is... de én Istenem mit tudok én összetakarítani?

— No hát erről akarok beszélni. Te kitűnően érted a mesterségedet, s miután én felhagyok az üzlettel valószínűleg veled oly szerződést kötök, melynek erejénél fogva azonnal önnáló lehetsz. Az egész házért fizetsz az első évben kétszáz forint bért; de tartozol könyvet vezetni. Ne félj, nem kérem én tőled, hogy könyvvezetőt tarts, hanem te egy könyvbe kiadásaidat és bevételeidet pontosan bevezeted. A másik évben többet fizetsz, ha jól ment üzleted. Tudom, hogy becsületes ember

— (Késedelmes levélkézbesítés.)

A közelmúltban »Panasz a posta ellen« című megirtuk, hogy a levélkézbesítés nálunk késedelmesen történik s ennek okát abban kerestük, hogy a levélhordóknak nagyobb kézbesítési területeket juttattak. Erre vonatkozólag aztán a m. kir. posta és távirdaigazgatóság levelet intézett szerkesztőségünkhöz, mely levélben az akkori késedelmes levélkézbesítés okául az életbelépett új rendszer bevezetését emlegették. Nos hát akkor helyt adtunk a postaigazgatóság »felvilágosításának«, de amint tapasztaljuk, ez az »új rendszer«, melynek bevezetése is már késedelmeket szült, a kezdet nehézségeit még eddig sem heverte ki, mert a levélkézbesítés nálunk a belvárosban például még mindig elkésve történik. Nem akarjuk ezzel talán a posta hanyagságában, vagy a kézbesítő közegek felületességében keresni a hibát, hanem tulajdonítjuk ezt annak, aminek első ízben tulajdonítottuk, hogy a levélhordók nem tudják kellő időben befutni a most rájuk eső nagyobb területeket. — Jó lenne tehát a »régiszer«-t helyreállítani, mert a belvárosban van a legtöbb kereskedő is, kiknél bizony igen sok függ egy-egy levél pontos kézbesítésétől, no meg egy kissé haza is beszélünk, a mennyiben mi sem kapjuk meg kellő időben a postánkat, mit kellőleg igazol ama »helyre nem igazítható« tény, hogy a ma reggeli postát a »Pécsi Figyelő« szerkesztőségének pontban féltíz órákor kézbesítették.

— (Új körjegyző.) A gyűdi körjegyzői állásra, a közelmúltban megtartott választás alkalmával Trimmer Lajos kovács hidasi körjegyzőt választották meg.

— (Járványok a vidéken.) Baranyavármegye közegészségügyi hatósága most bocsjította ki, a múlt szeptember hó tizenötödiktől október hó 1-éig bezárólag terjedő felhónapban a vármegye területén előfordult járványos betegségekről szóló kimutatását. A kimutatás szerint: a ronesoló toroklob 8, a bélhagymáz 29, a vörheny 1, a kanyaró 6, a hökhurut 3 és a vérhas 1 esetben lépett fel.

— A hatóságok nyomban a járvány fellépte után megtették a legkörültekintőbb intézkedéseket, minek köszönhető, hogy a fellépett járványok nagyobb mérveket nem öltöttek.

— (Eltűnt kocsis.) Kaposztovics József, Baumgartner József korpádi lakos kocsisa, még a múlt hó vége felé elment gazdája házából s azóta még oda nem tért vissza. A kocsis többször életuntságról panaszkodott s így nem lehetetlen, hogy öngyilkossá lett. Kaposztovics József hatósági köröztetését elrendelték.

— (Fatermelés Baranyában.)

Baranya vármegye a községi faiskolák kezelésére és az utak, terek befásítására vonatkozólag szabályrendeletet alkotott, mely a miniszteriumtól megerősítve szeptember 4-én lépett életbe és egy év leforgása alatt kell végrehajtani. A mohácsi járás főszolgabírája, Szinkovich Károly a minap járásának összes jegyzőivel együttes értekezletet tartott Mohácson, melyen abban állapodtak meg, — hogy a községek önkormányzati jogaik keretén belül, — mindent el fognak követni, hogy a közigazgatás eme jelentékeny ága e járásban minden tekintetben emelkedjék. Ha Baranya vármegye többi járásában is ilyen erős az akarat a rendelet végrehajtásához, a megye a gyümölcsstermelés tekintetében az első közé küzdi föl magát.

— (Pince tolvajok.) Hillebrand Mihályné, Tavasz-utca 4. számú lakosnő pa-

naszt emelt ma a rendőrségnél, hogy daindoli szőlejében levő pincéjét eddig ismeretlen tettesek feltörték s abból egy másfél akós hordó bort elloptak. A tettesek után megindították a nyomozást.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: okt. hó 13-án reggel 6 órákor a tettyei viziartóban 1000, az ellentartóban 525 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 800 köbméternek találtatott. Folyó hó 14-én reggel 6 órákor a tettyei viziartóban 1000, az ellentartóban 395 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 800 köbméternek találtatott.

— (Habilitált jogtanár.) Dr. Kés-márky István pécsi jogtanár a budapesti egyetemen az egyházjogból kitüntetéssel habilitált.

— (Papszentelés.) Ezen a héten papszentelés lesz a székesegyházban. Október 17-én reggel 7 órákor Wajdits Károly az alszerpapi rendet, október 18-án Schäfer József és Wajdits Károly a szerpapi rendet, október 20-án (vasárnap) pedig Fekete Antal és Wajdits Károly az áldozópapi rendet veszik fel Hetey Sámuel, megyéspüspök kezéből. — Schäfer József, fiatal kora miatt még néhány hónapig várni kénytelen az áldozópapi rend felvételére.

— (Egyházmegyei hír.) Cserno-horszky József, szegzárd belvárosi segédlelkész, Virág Ferenc helyére, Pécsre helyeztetett át székesegyházi karkáplánnak; Wölfel Ferenc, a szegzárd belvárosi plébániára küldetett segédlelkésznek.

— (Elveszett gyémánt gyűrű.) Tegnap a Siklósi-országutól az irgalmasok utcájáig terjedő utvonalon egy gyémántkőves aranygyűrű elveszett. A becsületes megtaláló kéri, hogy a gyűrűt vigye el a szigeti-országut 35. szám alatti házba, hol kétszáz korona jutalomban részesül.

— (A vasárnap történetéből.) Piros betűs nap volt tegnap s ennek nem szabad nálunk sem elmulni anélkül, hogy verekedő részeg emberek dolgot ne adjanak a rendőrségnek. Graumann János, Vidákovits Pál és Misángyi Károly vesztek össze egy budai külvárosi kocsmában s Misángyi Károly befejezésül s késelés céljából elő is szedte szarvas-agancsos fogóju bicskáját, mely most a rendőrségnél fekszik, mint bűnjel, mert a verekedésnek rendőr vetett véget, ki aztán jelentést tett az esetről a kapitányságnak.

Idegenek Pécssett.

— Október 12-én és 13-án. —

Arany-hajó-szálló. Krausz Sándor, utazó, Bpest. — Deutsch Vilmos, utazó, Bozen. — Dr. Persics Adorján és családja, ügyvéd, Gyurgyevác. — Löwenstein Mária, magánzó, Bécs. — Onody Zsigmond, pénzügyi tisztviselő, Bpest.

Vadember-szálló. Kalenberger Alajos, községi pénztáros, Szlovány. — Salzburger Lajos, marhakereskedő, Kubin. — Remstein Rezső, kereskedő, Zágráb. — Gukler Győző, m. kir. bányakapitány, Bpest. — Bauer Mór, kereskedő, Bpest. — Paunz Simonné, magánzó, Dombóvár. — Magyar Károly, főhadnagy, Kaposvár. — Freitag L., jegyző, D. Szekcső. — Bachoffer Lajos, bankhivatalnok, Sopron. — Lukács József, mérnök, Bpest. — Döry Vilmosné, földbirtokos neje, Leperd. — Vodicka Rezső, főhadbiztos, Teschen.

Mátyás király-szálló. Bohusláv Mark, igazgató, Prága. — Naegeli Ortvín, igazgató, Zürich. — Tobak Ferenc, vállalkozó, Bpest.

Nádor-szálló. dr. Hirsch Alfréd, bérlő. — Fr. Lemann, magánzó, Gabione a/M. — Pál Tamás, m. kir. főerdész, Kaposvár. — Nagy Aurél és neje, huszárhadnagy, Klagenfurt. — Schwarc Gábor, fakereskedő, Pincehely.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. okt. 14. délután 2 órákor

Barometer (redukált) = 7623 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 15.6 °C.

> maximuma: 13.4 °C.

> minimuma: 6.1 °C. } tegnapi.

Párányomás: 9.3 mm.

Relatív nedvesség: 70. %.

Felhőzet: 7¹ Cum. SW.

Szélirány s erő: SE. 3. —

Csapadék 0. Hárma'p. 7.5 C.

Változó felhőzet, enyhébb rövid csapadéokra hajlam i. v

Dr. Cser.

Művészet, irodalom.

A színügyi nagybizottság ülése.

Pécs, 1901. október 14.

A város színügyi nagybizottsága tegnap, vasárnap, délelőtt 11 órákor ülést tartott Majorossy Imre polgármester elnöklete alatt a városházán a polgármesteri helyiségben, hogy véleményt mondjon a színház bérletére beérkezett pályázati kérvények felett.

Ez a vélemény nem lehetett más, mint hogy a nagybizottság is Nádassy József kérvénye mellett foglalt állást, melyet az albizottság egyhangulag ajánlott elfogadásra. Igaz ugyan, hogy pár szavazat esett Erdélyi Miklós kérvényére is; de hát a ki nem akarja a pécsi színházat a Somogyi-féle nagyváradi színtársulat főkéjévé süllyesíteni: az nem foglalhat állást Erdélyi Miklós mellett, a ki nemcsak titkárja jelenleg Somogyinak, de még elő is mert hozakodni azzal, hogy ő nagyváradi primadonnákat vendégszerepeltetne majd a pécsi színpadon. A nagybizottság tehát nemcsak Nádassy Józsefnek a pécsi színház körül eddig szerzett nagy érdemeit, de színházunk jövőjét is szemelött tartotta, mikor Nádassy József mellett foglalt impozáns többséggel állást.

Az ülésen az elnöklő polgármesteren kívül jelen voltak: Krassnay Mihály kir. tanácsos, Blaskovich István kir. táblai elnök, Sável Kálmán, kir. főügyész, Schapringner Gusztáv, Fekete Mihály, tiszti főügyész, Dradonescu Döme kir. pénzügyigazgató, Ráth Matyás, Egrý József, Piatsek Gyula, jánosi Engel József, Egrý Béla, Krausz Jenő, Rauch János főmérnök, Nendtvich Andor árvaszéki elnök, Oberhammer Antal helyettes gazdasági tanácsos, Pleininger Ferenc, Lenkei Lajos, Várady Ferenc, Szilassy Zsigmond dr., Pintér Ferenc tanácsnok, Schneider István, dr. Tichy Ferenc első aljegyző és Csizmadia Géza másodaljegyző.

Az ülésen mindenekelőtt az albizottság javaslatát olvasták fel, mely szerint az albizottság egyhangulag Nádassy József kérvényét ajánlja elfogadásra. Azonban sorban ismertették a színház bérletére beérkezett ajánlatokat: Kövessy Ede kecskeméti, Deák Péter, nagybecskereki, Halmay Gyula, székesfehérvárszombathelyi és Micsey F. György, erdélyi szinikerületi igazgatók, tovább Nádassy József, színtársulati művezető és Erdélyi Miklós a nagyváradi Somogyi-féle színtársulat titkárnak pályázati kérvényeit.

A kérvényekkel gyorsan végzett a nagybizottság s ezután Egrý Béla ügyvéd emelkedett szólásra, hogy Erdélyi Miklós mellett törjön pálcát. Többek közt azt is mondta, hogy Erdélyi nem titkára, hanem művezetője Somogyi Károly nagyváradi színtársulatának. Különben pedig Erdélyi vezeti a társulatot, mikor az igazgató nincs otthon.

Ezután Várady Ferenc szép beszédben ajánlotta Nádassy József kérvényét elfogadásra. Hozzászóltak még a kérdéshez Blas-

Kovick István és Sável Kálmán s erre **Majorossy Imre** polgármester feltette a kérdést a szavazásra,

A szavazás eredménye lett, hogy *tizenhatan szavaztak Nádassy József mellett* s csak *hatan Erdélyi Miklós mellett* s így a *nagybizottság tekintélyes szótöbbséggel Nádassy Józsefet fogja ajánlani a város közgyűlésének színházunk új igazgatójává.*

A nagybizottság eme határozatát a holnapi (keddi) ülésben fogja a város Tanácsa tárgyalni s véleményes jelentésével a jövő hétfőn tartandó városi közgyűlés elé terjeszteni.

Végül tárgyalta a nagybizottság a szubvenció kérdését is s azt ötezer koronában javasolta megadni, mert a színház fentartási költségei egyre szaporodnak.

Ezzel az ülés $\frac{3}{4}$ 12 órakor végetért.

○ **A Bolond.** Szombat este másodszor adták a „Bolond”-ot, ugyancsak közepes számú közönség előtt, ép úgy, mint a bemutatókor. Bár valamivel nagyobb publikum volt, mint pénteken, de nem olyan, mint a minőt maga a darab és az előadás is érdemelt volna. Pedig az előadás kitűnő volt. **Kapossi Józsa** szombaton is valóban elragadta a közönséget nagyszerű énekével és kitűnő játékaival. Igazán kifogástalanul alakítja e szerepét. Ez egyike a legjobb szerepeinek. **Mezey Andor**, **Szilágyi Aladár** és **Nádassy József** ép oly jók voltak, mint a bemutatón. Különböző a többi szereplő is jó kedvvel játszott. (o. p.)

○ **A vasárnapi előadások.** Vasárnap délután „**Üdvöské**”-t adták s ez az **Üdvöske** valóban szerencsét hozott az igazgatóságnak. Olyan telt házat még nem láttunk, mint a milyen tegnap délután volt. Nem volt egyetlen üres hely sem. Mindegyik páholy el volt foglalva. Az erkély és karzat is zsúfolva volt. De meg is érdemelték színészeink. Páratlan jókedvvel játszottak és az a jókedv elszállt onnan a színpadról, belopódzott a közönség szívébe s együtt játszott a színészekkel. Mindenki, a ki ott volt, kimondhatatlanul jól mulatott. Nem maradt egy arc sem komolyan. Hogy is maradt volna, a mikor ott látta azokat a jó bohémeket a színpadon. — **Kapossi Józsa** adta a címszerepet, bájos, enivaló kis **Üdvöske** volt. **Pippó** szerepében a közönség régi kedvence, **Mezey Andor** remekelt. Minden föllépése egy újabb és újabb sikere, mert kellemes hangjával ugyszólván elbűvöli a hallgatóságot. **Nádassy Józsa** telve humorral játszott. Nem dicsérjük meg külön, ismeri jól a pécsi publikum. **Szirmai** és **Kozma Pista** szintén remekeltek. A többi szereplő is mind úgy játszott, hogy az előadás nagyon jól sikerült. A kar is jól működött.

Este a „**Cigány**” került előadásra. Szép közönség előtt játszották ezt a darabot is. A darabban **Miklóssy Ilona** mutatkozott be. A mi a bemutatkozást illeti, nem mondhatjuk szerencsésnek. De sietünk kijelenteni, nem a művésznőt illeti e kitétel. Az ő játéka igen sikerült alakítás volt. Hanem maga a szerep nem olyan, a melyben a művésznő kvalitásait bemutatná. — **Rózi** a darabban mellék-személy és így nem is lehet olyan a szerepe, a melyben egy drámai művésznő képességeit feltűntethetné. Azért még nem is nyilatkozunk fölöle, megvárjuk, míg olyan szerepe lesz, a melyben ő adja a főszerepet és drámai erejét kifejtetheti. Különböző a tegnapi előadás után ítélve, kitűnő ereje lesz a pécsi színháznak. A címszerepet, az öreg **Zsiga** cigányt, **Vágó Béla** játszotta meg. Sokoldalulag képzett színész ez. Bármilyen szerepet adjanak is neki, mindegyikben kitűnően játszik. Tegnap este is valósággal tüntetett. Igazán dicsérettel tartozunk neki. Olyan hűen, mély érzéssel alakította az öreg cigányt. — Legmeghatóbb volt akkor, a midőn **Peti** fiát viszontlátja. Valósággal gyermek lesz belőle. Olyannak hisszük mi, a hogy megjátszotta. Csak egy sajnálatos körülményt kell konstatálnunk. A mikor a leg-

hatásosabb jelenetek voltak, a mikor lenn a közönség szemeiben köny csillogott, akkor fönn a karzaton nevettek. Nem ilyen darab való a vasárnapi karzati publikumnak. Nem érti meg a népeletből merített megdöbbenő igazságokat. Ő mulatni kíván. — **Goldstein Számi**, **Blitzweis Kóbi**, **Próbaházasság** és efféle fajtájú darabok valók neki, nem ám olyanok, a melyekben köny tolu a hallgatóság szemébe. — Jól alakították szerepeiket **Thury Elemér**, mint **Peti**, **Szilágyi Aladár**, **Kozma Pista**, jó volt **Staud Margit** is, mint **Évi**. Igen sikerült paraszt papucshóst reprodukált **Pesti Károly**. Már megjelenésével nevetésre ragadta a közönséget. Maszkja mindig igen sikerült, a mi sokat tesz egy színésznél. Jó kardos **Rebeka** volt **Oláhné**, a ki ugyancsak sakkban tartotta **Mártont**. Maga az egész előadás is sikerült volt. Bár minél többször látnánk olyan előadásokat, mint a minők a tegnapiak voltak. (o. p.)

Folyó szám 18. Idénybérlet 18. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, október 15-én:

Bolond.

Mese 3 felvonásban.

Személyek:

Deli urfi	Mezey Andor
Pimpó, korcsmáros	Vágó Béla
Piroska,)	Staud Margit
Kékike,) leányai	N. Takács J.
Fehérke,)	Szirmai Olga
Ellák,)	Kozma Pista
Böngér,) nemes ifjak	Kardos A.
Csuamér,)	Sáfrány Vilmos
Birigó, sekrestyés	Nádassy József
Bimbó,) csavargó bohócok	Szilágyi A.
Bimbilla,)	Kapossi J.

Holnap, szerdán, október 16-án:

Cigánybáró.

Gsütörtökön „**Lecouvreur Adrienne**” színmű.

Pénitken „**Viceadmirális**” operette.

Szombaton „**Sasok**” vigjáték.

TÁVIRATOK.

— **Makó város diszpolgárai.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Makó** város törvényhatóságának közgyűlése **Hegedüs Sándor** minisztert és **Justh Gyula** képviselőt nagy lelkesedéssel egyhangulag diszpolgárrá választotta.

— **Megcáfolt lemondási hír.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Ebergényi Sándor**, **Abrudbánya** képviselője ma táviratozott a félhivatalos könyomatosnak, minden ellenkező híreszteléssel szemben, kijelentve, hogy *nem szándékoszik lemondani a mandátumról.*

— **Zendülés Spanyolországban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A spanyolországi **Gijonban** a tegnapi jubileumi börmenetet, melyben majdnem ezer asszony és száz botokkal fölfegyverkezett férfi vett részt, a néptömeg kifütyölte. *A csendőrség lött, hat ember meghalt és többen megsebesültek.* A körmenetben résztvevők folyvást **Don Carlost** éltették. **Zabizaretta** képviselőt, kinél revolvert találtak, letartóztatták.

— **Boszniai kereskedők a fővárosban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A budapesti kereskedelmi világ ma délelőtt fogadta hivatalosan azt a bosznia-hercegovinai küldöttséget, mely a gazdasági viszonyok tanulmányozása végett érkezett a fővárosba. Az üdvözlés a magyar kereskedelmi csarnokban történt, hol **Haraszti Jellinek Henrik** üdvözölte a vendégeket, kiknek nevében **Salom Jopur**, Szerajevói nagykereskedő megköszönte a fogadtatást, aztán megtekintették a főváros nevezetességeit s délben a miniszterelnöknél tisztelegtek.

— **A nápolyi pestis.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Nápolyból** jelentik, hogy a kórházban levő betegek állapota javult. A **Vigliena** erődben levő munkásokat kibocsátották. Pestis eset sem **Nápolyban**, sem a vidéken nem fordult elő.

— **Sándor Pál üdvözlése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete abból az alkalomból, hogy **Sándor Pált**, a ki az egyesület tiszteletbeli elnöke is, országos képviselővé választott, ma d. u. 3 órakor küldöttségileg üdvözölte. **Sándor Pál** megköszönve az üdvözlést, biztosította a küldöttség tagjait, hogy új minőségében is mindig melegen fogja pártolni a kereskedelmi alkalmazottak reform törekvéseit.

— **Megkéselt ujságárus.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Szavica Rezső**, 16 éves napszámos, tegnap este összeveszett **Kövér Rezső**, 14 éves ujságáruló fiával, aminek az lett a vége, hogy **Szavica** összeszurkálta **Kövért**. A kis rikkancsot súlyos sérülésekkel vitték a **Rókusba**. A késelő napszámost letartóztatta a rendőrség.

— **Vasuti baleset.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Párisból** sürgönyzik, hogy a **Kölnből** járó vasuti vonat ma reggel oly erővel ment neki az ütközőknek, hogy 7 utas megsebesült.

— **A jászberényi polgármester lemondása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Török Aladár**, **Jászberény** felfüggesztett polgármestere nem várta be fegyelmi ügyének elintézését, hanem ma benyújtotta polgármesteri állásáról való lemondását.

— **Megtámadott alkonzul.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Salonikiból** jelentik, hogy **Monastirban** tegnap megtámadták a francia alkonzult. A bűnösöket azonnal elfogták. A katonai parancsnok bocsánatot kért az alkonzultól.

— **A Petőfi-társaság ülése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az akadémia kis termét vasárnap délelőtt ismét zsúfolásig megtöltötte a **Petőfi-társaság** fiatal, bájos hallgatósága. Az ülésen **Bartók Lajos** elnökölt.

Elsőnek **Szana Tamás** ült a felolvasó asztalhoz, bemutatván **Tóth Sándor** vendégnek „**Petőfi szerelme**” című értekezését. Az érdekes dolgot találon fejtegeti azt a hatást, a melyet **Petőfi** költészetére **Juliához** való szerelme gyakorolt s viszont költészetéből leszüri lelkének változó hangulatait.

A tetszéssel fogadott értekezés után **Várad** Antal szavalta el „**Jézus Egyiptomban**” című szép legendáját. A gyermek **Jézus** anyja ölen pihen a gula óriások tövében. Ekkor megjelennek előtte a hódító **Ramses**, **Chepem**, **Menkehor**, **Nitokris** szellemei. Mindegyik dicsékszik évezredekre szóló művével, melyen nem győz az idők vihara. **Jézus** mindegyiknek elmúlást jósol. Ekkor elébe lép **Roena** szelleme, a ki a csecsemő **Mózes** mentette ki a vízből. Ennek **Jézus** így felel:

„A te munkád örök. Mert ez a gyermek Időt és távot legyőző fegyvernek Lesz hordozója. Mert örök a jó,

Idők vizén nem süllyed a hajó.
Lebeg, meg nem törötten, nem merülve,
Vitorlászárnán Istenig repülve —
S a mit a gyermek tett: a Hóreb ormán,
A földdel és az éggel egybeforrván,
Nem tüntel s viszázeng, mint szőnyű echo,
„Ani Adonai eloh echo . . .
S szálljon bár Ararának homlokának hom-
[lokára,

Fölötte ég az örök nap sugára
S ragyog a két kőtábla s a felett:
„Én vagyok a te Urad, Istened!”

A költeményt zajosan megtapsolták.
Szabóné Nogáll Janka egy kedves kis
novelláját olvasta fel ezen a címen: „A mit
a mamák tudnak”. A kedvelt írónőt percenkig
tapsolta a közönség.

Végül Bartók Lajos olvasta fel *Ihász*
Aladár vendégnek néhány megkapóan szép,
érzésteli költeményét, melyeknek nagy hatá-
suk volt.

A felolvasó ülés után a tagok zárt kon-
ferenciát tartottak, melyen néhány jelentéke-
tesebb folyó ügyet intéztek el.

Szerkesztői üzenet.

B. L. Versében sok a reminiscencia
Petőfire. Nem közölhető.

VASUTI MENETREND.

Érvényes május 1-étől.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:03	11:10
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:13	3:36	11:42
(B.-Szt.-Lőrinczről indul)				
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:50)				
B.-Sellyére érk.	6:04	10:34	4:59	
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:34	5:01	1:34
(Kaposvár felé ind.)				
gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15, szv. 4:47				
(Báttaszék felé sz. v. 3:19 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind. 10:04 2:32 5:21 2:56				
Budapestre k. p. u. é. 1:25 8:00 8:35 8:20				
	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	
Bares-N.-Kanizsa-Bécs felé 3:03 8:28 6:47				
B.-Szt.-Lőrincz 3:36 9:06 7:26				
Szigetvár	4:42	1:13	9:8:02	
Kaposvárra indul V. v. 5:15 V. v. 11:10				
érkezik	8:21		2:49	
Barcs	5:14	10:56	9:00	
N.-Kanizsa	1:26	11:52		
Bécs	9:35	8:50		
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:42	12:30	4:23	8:35
Úszógh érk.	6:08	12:43	4:37	8:58
Villány	6:48	1:29	5:24	9:38
Mohács felé sz. v. 7:06 szv. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 10:05				
Mohács érk. 7:50 11:35 2:39 10:49				
Villány ind.	6:53	1:34	5:29	9:43
Eszék	8:07	2:45	6:45	11:01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé min-
den szerdán pénteken és vasárnap indul előtte való este
10 óra, fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2:00

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul napon-
ként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:55

Mohács-Budapesti vonal; naponként Mohácsról indul
11 órakor, Budapestre érkezik éjjel 1 ó. 20 éjjel.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Nyilt-tér.

Pilch Andor
okleveles építész-mérnök
(Iroda: Pécs, Vörösmarty-utca 3.)

Ajánlja magát minden e szakba vágó
tervezési, művezetési, szakvéleményezési és
kiviteli munkákra.

Hirdetések.

Teljesen **higany és ólommentes**
ártalmatlan készítmény

„Hajnal crème“

elismert **biztos hatású kéz és arc-
szépitő szer** eltávolít minden bőrtisz-
tatlanságot. Az arcbőrt bársonypuhává
teszi és az arc szép, üde és ifju
szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszert üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

Gróf Andrássy Aladár

szigetvári
 uradalmában

eladásra kerülnek:

- 30 db. 5 éves — saját nevelésű — jól fejlett s befogásra alkalmas magyar tinó,
- 48 db. 4—8 éves magyar tehén,
- 26 db. magyar mustra ökör,
- 2 db. bivaly ökör,

melyek a szigetvári vasuti állomástól
10 kilométernyire fekvő Szt.-Mihályfa
pusztán bármikor megtekinthetők.

Szt-Mihályfa 1901. okt. 10.

Békefy Gyula,

urad. tisztartó.

H I R D E T E S E K

. jutányos áron a
kiadóhivatalban
. vétetnek föl.

Egy jó házból való fiu
tanoncna felvétetik
Kacskovics Géza
✱fűszer- és csemege kereskedésében ✱
Pécs, Jókai-tér 5. szám.

Hirdetmény.

Vb. Reif Károly és neje
szül. Kardos Róza tulajdonát ké-
pező, a pécsi 347. sz. betétben felvett I.
1—2. sorszámu **Irgalmas-utcai**
22. számu

lakház és udvar

1901. október hó 22-én d. e.
9 órakor a kir. törvényszék árverési
helyiségében birói árveresen el fog adatni.
**Kikiáltási ár 56032 ko-
rona,** de az ingatlan 59950 koronán
alul el nem adható.

Dr. Gellér Samu és
Dr. Müller János
tömeggondnokok.

Kitünő
Ősz i
Liptó-kárpáti
juhturó!

dobozokban 1 és 2 K. — kimérve is.

Görci Maroni
kilója 50 fill.

Továbbá mindennemű halcsemegék,
báringfélék, anjolina, friss Civiár és
a t. darabonkint vagy dobozokban.

Angol tea-szalonna
szép husos. Kilója 2 k. 40 fill.

Naponta érkezik most friss szepes-
ségi paprika és b.-ujhelyi
tormás-kolbászkák

NICK A. K. csemege-ke-
reskedése . . .
Pécs, Király-utca 1. sz.
(Bazár-udvar.)

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaság
alapított 1858-ban.

A társaság vagyona : 136 millió kor.
Biztosítási állomány : 500 millió kor.
Eddigi kifizetések : 225 millió kor.

Felhívjuk a biztosító közönség becses figyelmét legujabb *gyermek-biztosításainkra*, melyek szerint az összes befizetett díjakról *évenként 3% kamatot*, a biztosító elhalálása esetén pedig a gyermek részére évenként

magas járadékot fizetünk.

A díjak rendkívül olcsók.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Nyitrai Andor,

főügynök

Pécsett, Indóház-utca 14.

Emeleti utcai lakás,

mely áll **2 szoba, alkov, konyha** és **mellék helyiségekből**, az

Árpád-utca 31. szám alatti házban november 1-től kiadó.

— Évi bér 280 korona. —

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

Grün Bernát

UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet.

Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és leg-
régibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a leg-
kitünőbb minőségű szövetekben,
melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a cégtulajdonos személyes felügyelete mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg a **legkiválóbb gondnal, olcsó árban** készíttetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

!! **Éppen most jelent meg !!**

A Pécs szab. kir. város és
határában levő épületek

jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

A Pécsi Takarékpénztár

épületében, Széchenyi-tér 9. szám,

egy 5 szobás

és

egy 6 szobás

LAKÁS

fürdőszoba és egyéb mellék helyiségekkel

azonnal bérbeadó.

A város **legélénkebb**

forgalmu helyén

nagyobb és kisebb

bolthelyiségek,

bármely naptól

kezdődőleg bérbeadtnak.

Czim a kiadóhivatalban.

Szálloda- és vendéglő-átvétel.

Van szerencsém a mélyen tisztelt nagyközönségnek szives tudomására adni, hogy a *Király- és Malom-utca sarkán levő*

„**Magyar Király**”-hoz czimzett

szállodát, kávéházat és vendéglőt

f. é. november 1-től átveszem és azt tovább vezetem.

Támaszkodva az ezen iparágban szerzett tapasztalataimra, azon leszek, hogy a t. vendégeim igényeit úgy a kávéházban, a *kávéházi italok*, az étteremben *jó magyaros konyha, kitűnő borok és sörök*, mint a *szállodai olcsó és tiszta szobák* kifogástalan kiszolgálása által kielégítek, a miért is tömeges pártfogást kér

Lakatos Gyula,

vendéglős.